

Мета: формування компетентного мовця, національно свідомої, духовно багатой мовної особистості.

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів:

- **знання складова:** учень розуміє суть понять «синтаксична норма», «синтаксичне керування», «синтаксична помилка»; усвідомлює важливість уміння користуватися засобами мовного вираження;
- **діяльнісна складова:** уміє граматично правильно поєднувати слова в реченнях і словосполученнях; аналізує в тексті й реченнях приклади порушення синтаксичної норми; висловлює припущення про взаємозв'язок синтаксичної норми і чіткості, логічності, ясності тексту;
- **ціннісна складова:** демонструє готовність до написання оригінальних текстів; здатність до публічного виступу; жвавий інтерес до мови; упевненість у результатах своєї роботи.

Перебіг уроку

I. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАТЬ УЧНІВ

- ▶ Визначте тип речень:
- *Покремсали життя моє на частки, на тьмяну свічку слів і суєти (Л. Костенко).*
- *Свої мови рідної і свого рідного звичаю вірним серцем держітеся (П. Куліш).*
- *Облиш свої печалі ненові, сумне і світле підведи обличчя (С. Йовенко).*
- *Сійся-родися, колосом розвийся, засівайся, ниво, людям на добро! (В. Симоненко).*
- *Думай довго, пиши коротко (А. Коваль).*
- *Але то ж — Гриць. І я. То ж ми із Грицем (Л. Костенко).*
- *Ні щастя, ні лиха, ні боргу, ні війн. А літо. І домик по вуха в траві (І. Жиленко).*
- *Ні щастя, ні лиха, ні боргу, ні війн. А літо. І домик по вуха в траві (І. Жиленко).*
- *За вікнами — дворик. І дикий газон (І. Жиленко).*
- *За вікнами — дворик. І дикий газон (І. Жиленко).*
- *Повні вола. Теплий супокій. Ні тривога. Ні клопотів. Дрімота. А небесний журавлиний стрій Знемагає в буряних висотах (М. Луків).*
- *Повні вола. Теплий супокій. Ні тривога. Ні клопотів. Дрімота. А небесний журавлиний стрій Знемагає в буряних висотах (М. Луків).*
- *Повні вола. Теплий супокій. Ні тривога. Ні клопотів. Дрімота. А небесний журавлиний стрій Знемагає в буряних висотах (М. Луків).*

II. ПОВІДОМЛЕННЯ ТЕМИ, МЕТИ, ЗАВДАНЬ УРОКУ

III. ЗАКРІПЛЕННЯ ВИВЧЕНОГО МАТЕРІАЛУ

Крок до ЗНО

- ▶ У запропонованих тестових завданнях можна розглянути не тільки поточне завдання, а й звернути увагу на особливості побудови речень.
- 1. У якому варіанті неправильно розставлено розділові знаки?
 - А Багата держава, яку утворюють бідні люди, — абсурд! (О. Довженко)
 - Б Кожен учитель — заручник своїх учнів. (А. Коваль)
 - В Любов це насамперед відповідальність, а потім уже насолода, радість. (В. Сухомлинський)
 - Г Лиш боротись — значить жити. (І. Франко)

2. У якому варіанті неправильно розставлено розділові знаки?
А Життя — як той потік, а час — мов океан. (Б. Лепкий)
Б Життя — як вокзал. Хтось приїжджає, хтось від'їжджає. (Л. Костенко)
В Ті вечори осінні — як напій, що пахне ґрунтом, яблуками й гроном.
(А. Малишко)
Г Життя — є наука про смерть. (О. Ільченко)
3. У якому варіанті неправильно розставлено розділові знаки?
А Література кожного народу — це найкраще дзеркало його життя. (І. Франко)
Б Віра це нестримне бажання перетворити мрію в реальне життя. (Д. Донцов)
В Серце гітари поранене п'ятьма шпагами. (В. Стус)
Г Вік прожити — не ниву пройти гомінливу. (А. Малишко)
4. У якому варіанті неправильно розставлено розділові знаки?
А Промені як віі сонячних очей. (П. Тичина)
Б Праця є початком всього. (С. Стальський)
В У всякого своя доля і свій шлях широкий. (Т. Шевченко)
Г Життя прожити не поле перейти. (Нар. тв.)
5. У якому варіанті допущено помилку в уживанні розділових знаків між однорідними членами речення?
А І душу опановував тихий і глибокий настрій. (М. Чернявський)
Б Знання вгамовує велику, дивує звичайну, і роздуває маленьку людину.
(Л. Толстой)
В Іще біліша стану в тиші, іще тремкіша, наче хвора. (О. Лятуринська)
Г Індик хоч не співає, зате багато думає. (Нар. тв.)
6. Укажіть, у якому реченні правильно розставлено розділові знаки:
А Усе: і повітря, й покручені лози, і зів'яла трава — все це мимохідь нагадує їй щасливі хвилини її життя. (М. Коцюбинський)
Б Наш народ створив цілий ряд духовних інструментів, як наприклад — сопілку, трембіту, ріг, сурму, трубу, волинку. (Д. Багалій)
В Ураз усе покращало біля мене, і ясени з блакитними тінями й зеленим шумом, і нагорблена клуня з чотирма вітрами, і скрипкові ворота, і маківки, і навіть ледачі гарбузи в різнобарвних сорочках... (М. Стельмах)
Г Тиша була напоена всякими звуками; і дзвінкою піснею жайворонка, і дзижчанням польових мух, і тихим мелодійним шелестінням стиглого жита. (М. Коцюбинський)
7. Укажіть, у якому реченні правильно розставлено розділові знаки:
А Все навколо — дерева, птахи, люди: сповнене весняної, пружної, нестримної сили. (В. Собко)
Б Так, друже дорогий, ми любимо одно: старої творчості додержане вино, і мед аттіцьких бджіл, і гру дзвінких касталій. (М. Зеров)
В Все бачить співець у широких роздоллі; і небо, і море, й красу світову, — і людям співає він пісню нову. (Леся Українка)
Г Усе одбивається в пісні, як в морі: рожева зоря, й червона кров, і темна ненависть, і ясна любов, і племінь пожару, і місяць та зорі... (Леся Українка)
8. У якому реченні допущено пунктуаційну помилку?
А Сонце вже сховалось за вільшечки, пустило крізь листя тоненькі рожеві стріли. (Г. Тютюнник)
Б Стародавній Боспор, Ольвія, степові скіфи та половці, запорізька Хортиця, поруч якої нині піднявся Дніпрогес, — все це було улюблене коло його інтересів... (О. Гончар)
В Значні площі в Україні займають баштанні культури, як-от: гарбузи, капуни, дині, кабачки, патисони. (З довідн.)